

www.gurujnanam.org

శ్రీమద్భాగవతం ఆణిముత్యాలు

Contributor for Bhagavatam CD 3-2 to 4-1 Animutyalu : RAJESWARI.M

- ◆ జిజ్ఞాస అంటే తెలుసుకోవాలి అన్న తపన, జ్ఞానం అంటే తెలుసుకోవడం, జిజ్ఞాస సాధన, జ్ఞానం సిద్ధి.
- ◆ ప్రశ్న అంటే ఒక విషయాన్ని కాలంకుశంగా బుద్ధిఉపయోగించి చేర్చించేది. జిజ్ఞాసులు వేసే ప్రశ్నని పరిప్రశ్న అంటారు.
- ◆ శాస్త్రాన్ని కదా రూపంలో అందిస్తే కావ్యం.
- ◆ గురువు అంటే పరంపరాగతమైన ఒకానొక జ్ఞానాన్ని అందించే వాహిక. స్వచ్ఛమైన పాత్ర గురువు. శుద్ధమైన పాత్రలోనే ఆ జ్ఞానం పండుతుంది.
- ◆ కృష్ణపరమాత్మ మురళి ఊది శాంతనం కలిగిస్తాడు, చెర్నాకోలుతో కొట్టి ధర్మం నిలబెడతాడు.

◆ హిందూ ధర్మం అంటే అద్వైత వేదాంతం అని ప్రతిపాదించారు వివేకానందులు. వేదాంత జ్ఞానాన్ని చెప్పేరు ప్రపంచానికి.

◆ పరాక్ దృష్టి అంటే బహిర్ముఖత్వం, ప్రత్యక్ దృష్టి అంటే అంతర్ముఖత్వం.

◆ త్రిగుణాత్మిక రచనయే మాయ.

◆ ఇంద్రియ వికారాలు, చైతన్యం తెలుసుకోవడానికి పరమాత్మే కారణం. చైతన్యం అంటే కాంతి, జ్ఞానం. ఆ చైతన్యమే ప్రజ్ఞ, అదే " ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ".

◆ మోక్షానికి, బంధానికి మనస్సే కారణం. " మౌన వాక్య పరబ్రహ్మ తత్త్వం " అంటే మనస్సులో వికారపు అలజడులు తగ్గి అసలు స్థితి, (స్వస్వరూపాని) ఏర్పడితే, అదే మౌనం.

◆ క్షేత్రం, క్షేత్రజ్ఞుల విభజన వివేకం ద్వారా తెలుసుకోవాలి.

◆ ఆత్మ నిర్వికారి, ఆత్మ కలియదు ఎవరితోని.

◆ శుభాశుభాలకు మించింది శివం, అది శాశ్వతం, అచ్యుతం.

◆ ఋషిది ఉడుంపట్టు, ఏ విధంగానైన బ్రహ్మ విద్య తెలియచెయ్యడమే ఋషి హృదయం.

◆ మనస్సు సత్యం వైపు మరలాలంటే, మనస్సుకి మంచి నేర్పు, గురుచరణాలు, విష్ణుఆశ్రయం ఆశ్రయించు.

◆ నిరంతరం హరి కథలు విను, ఏది శృతిలో ఉంటుందో, అదే స్మృతిలోకి వస్తుంది. ఏది నీకు స్మృతిలో ఉంటుందో, అదే నువ్వు అవుతావు. స్మృతిలో విష్ణువు ఉండాలంటే శృతిలో పట్టుకో .

◆ ఆత్మరూపమైన పరమాత్మ గురించే చెప్తాయి అన్ని సహస్రనామాలు.

◆ అత్యంత ఉత్కృష్టమైనది భారతవర్షం. విశ్వవిజ్ఞానముకల మహర్షి, విశ్వమంతా చూపు పరచిన మహర్షి చెప్పినది.

“ భారతవర్షం గొప్పది”. ఇది సత్యం, సంకుచితదృష్టితో చెప్పినది కాదు.

◆ భారతదేశ క్షేత్రాలు సర్వవ్యాపకమైన భగవద్ శక్తిని నీకు తిరిగి ఇవ్వగలవు.

◆ కాసీంత సాధనకే ముక్తి ఇవ్వగలది భారతవర్షం.

◆ నరనారాయణులు స్మరణీయులు, సర్వవిద్యలకు రక్షణస్థానం, జ్ఞానానికి నిధి, అందుకనే వ్యాసులవారు, శంకరాచార్యులు వేదవిభజన, భారతము రచన ఆ సిద్ధభూములలో, బదరికాశ్రమం లో చేసారు .

◆ శాస్త్రం చెప్పినది ఏది చేసిన వ్యర్థం కాదు. చిత్తాన్ని శుద్ధి చేసుకోడానికే ఈ మానవ జన్మ, సవరించుకోడానికి వచ్చిన జన్మ. సాధన చేసుకోవాలి, పవిత్రతకు ప్రయత్నం చెయ్యాలి.

◆ పాత్ర శుద్ధి లేకపోతే ద్రవ్యశుద్ధి లోపిస్తుంది.

◆ భాగవతం - మోక్ష శాస్త్రం ◆

◆ శమ, ధమాది సాధనలు చేస్తూ, క్రమంగా చిత్తాన్ని శుద్ధి చేసుకొని, బ్రహ్మతత్త్వమును మననం చేస్తూముక్తి పొందడం నివృత్తి మార్గం. ఫలాకాంక్షతో చేసేది ప్రవృత్తి మార్గం.

◆ ఈ జన్మని నియమబద్ధమైన జీవన విధానంగా ఏర్పరచుకోవాలి. కాళ్ళు, కీళ్ళు బావున్నప్పుడే పవిత్రతకు ప్రయత్నం చెయ్యాలి. ఈశ్వరుని శరణు వేడాలి.

◆ తపస్సు, బ్రహ్మచర్యం (కామనిగ్రహణం),

శమము (అంతరేంద్రియ అంటే మనో నిగ్రహం),

దమము (బాహిరేంద్రియ నిగ్రహం),

త్యాగం(స్వార్థ రాహిత్యం), సత్యం, శౌచం, ధర్మం, దీరత్వం, శ్రద్ధ, యమ,

నియమాలు , ఈ 11 గుణాలు ఆచరిస్తే పాపబాధ ఉండదు, పుణ్యం

ప్రాప్తించే అవకాశం వుంది. ఇది ఋషివాక్యం, శుకబ్రహ్మ చెప్పింది.

◆ అనన్యభక్తి కలవానికి పరమాత్మ తప్ప అన్యం ఉండదు. అటువంటివాడు సత్పురుషుడు. పాపాలు తొలిగిపోతాయి.

◆ నియమాలు లేక అనన్య భక్తి లేకుండా వున్నవారు చేయవలసిన పని భగవాన్ నామమే. ఇది ఋషి తీర్మానం.

◆ నామం క్రమంగా అర్థం, ప్రీతి, తత్త్వం లోనికి తీసుకొనివెళ్ళుతుంది.

◆ నామానికి వున్న శక్తి అనంతం. నామం అంటే భగవంతుని శబ్దావతారం, పాపాలు తొలిగిపోతాయి. పాపవాసనలు కూడా తొలిగిస్తాయి. అహం తొలిగించాలంటే “ అరుణాచల శివ” నామం పలకాలి.

◆ సత్యం అర్థం కాకపోయినా పరవాలేదు, భ్రమ అర్థం కావాలి. భ్రమకి, బ్రహ్మకి తేడా తెలియాలి.

◆ సుద్ధి నీ కర్తవ్యం, సిద్ధి పరమేశ్వరుని కర్తవ్యం.

◆ స్మరణ ఎంతవరకు అంటే స తీసివేయాలి , అంటే మరణం వరకు.

◆ మృతి (పుట్టుక, చావు లేని ముక్తి) నుండి దాటించేది ఈశ్వర స్మృతి.

◆ నామోచ్ఛారణ వలన భావం లేకపోయినా కనీసం వాక్కు పవిత్రం అవుతుంది.

◆ అంతఃకరణ సుద్ధికి భగవన్నామం ఒక్కటే.

◆ సర్వనామాలు పరమాత్మ నామాలే, ఎలాగోలాగ హరినామం పలుకు, “చాలదా హరినామ సౌఖ్యమృతము” అన్నారు అన్నమయ్య.

◆ శివుడు మంగళస్వరూపుడు. శివ అంటే పాపాలు పోతాయి.

◆ సూర్యుడు, అగ్ని , కం(ఆకాశం), గాలి, ఇంద్రియాలు, చంద్రుడు, సంధ్యలు, పగలు, రాత్రులు, భూమి, కాలం, దిక్కులు, ఇవి సర్వసాక్షులుగా మనం చేసే పనులు చూస్తారు.

◆ ధ్యానం కలగాలంటే ధ్యాస పెంచుకో. అహంకారం వున్నంతకాలం అనుగ్రహం లభించదు.

◆ నియమము వున్నచోట నాగరికత వుంది.

◆ బుద్ధికి తోచింది ధర్మం కాదు, శాస్త్రం చెప్పింది ధర్మం.

◆ తెలిసినంతవరకు సత్కర్మలు ఆచరిస్తూ, పరమేశ్వర నామస్మరణం, అర్చన, కీర్తన, సత్కర్మలు విడిచిపెట్టకుండా ఉంటే, ఇహంలోనే పరాన్ని, పరమార్థాన్ని కూడా సాధించగలం అన్నది భాగవత తీర్మానం.

◆ సత్యం తెలుసుకోడానికి శాస్త్ర సంస్కారాలు అవసరం. అపనమ్మకం ఉన్నవారితో, నాస్తికునితో వాదన అనవసరం.

◆ సదాచారము చాల అవసరం.

◆ విష్ణు తత్వాన్ని తెలుసుకోవాలంటే, భగవంతుని మూడు విధాలుగా ఆరాధించాలి.

1 . స్వరూప లక్షణం: విశ్వానికి అతీతుడై, నిర్వికారుడు ,సచ్చిద్రపుడు అయిన పరమాత్మ.

2 . తటస్థ లక్షణం : లీలగా జగత్తుని పట్టుకొన్న విష్ణువు.

3 . లీలాస్వరూపం: దేశ, కాలాల అవసరాలు అనుకరిస్తూ వచ్చిన అవతార చరిత్రలు.

◆ మన బ్రతుకులు తరించడానికి కావలసినవి పుంఖాను, పుంఖానులుగా భాగవతం అందించింది.

◆ ముఖ్య భక్తి అంటే భగవంతుడు ఉన్నాడు అన్న అఖండ నమ్మకం, అనుభూతి కలిగినవాడు, ఆలోచన అంతా పరమాత్మ గురించే చేసేవాని భక్తి.

◆ పరమ భాగవతులను “ఏకాంతులు” అంటారు. శ్రద్ధాభక్తులతో వున్న భక్తుడు యోగులుకంటే యోగి అన్నది శ్రీకృష్ణుని తీర్మానం.

◆ భక్తి ఒకానొక భావోద్వేగం కాదు. సంస్కారములతో కూడిన మార్గం, శాస్త్రం. భక్తిమార్గములోని భాగవతోత్తములు: ధ్రువుడు, ప్రహ్లాదుడు, జడభరతుడు ప్రశంసనీయులు.

◆ సామాన్యుల శరీరాలు మాంసమయాలు, మహోపాసకుల శరీరాలు మంత్రమయాలు.

◆ అంగీరసుడు (దధీచి) అధర్వణ వేద మంత్ర ద్రష్ట.విద్య, వ్రత, తపస్సారము తో శరీరం తత్ సారం పొందింది.

◆ ” పరోపకారార్థం ఇదం శరీరం” దధీచి మహర్షి ద్వారా చెప్పినది భారత దేశం. ఇలాంటి యోగులకు నిలయం మన భారతావని.

◆ మధుసూదన సరస్వతి చెప్పేరు శుద్ధభక్తి గురించి:

జ్ఞానమిశ్ర, కర్మమిశ్ర కాకుండ, అన్నీ సౌభాగ్యాలకు నిలయమైన భగవంతుడినే కోరుకుంటూ, నువ్వు (భగవంతుడు) నాకు ఉండాలి, నువ్వు మాత్రం ఉండాలి, మోక్షం కావాలి అన్న దానికంటే గొప్పది.

◆ కురుక్షేత్రంలో కురు పాండవ సంగ్రామములో కృష్ణస్వామి అర్జునునికి భగవద్గీత చెప్పడం అంటే వేదాంత జ్ఞానం నిత్య జీవితంలో అవసరం అని నిర్ధారించడమే.

◆ యుద్ధంలో కూడా వేదాంతం చెప్పగలిగే దిటువైన భారతీయ సంస్కృతికి నమస్కారము.

◆ సంకర్షణ విద్య : సమ్యక్ కర్షణ - తరింపచేసే విద్య. విష్ణు స్తుతి రూపంలో ఉన్న విష్ణువిద్య.

◆ పలు భావాలతో వచ్చినవారు, బహుకాలం, గొప్పగా, గట్టిగా, ధ్యానం చేసేరు పరమాత్మని. అన్ని మార్గాలలో వచ్చినవారికి, మార్గాలు తీసి గమ్యం ఇచ్చినవాడు శ్రీకృష్ణుడు. స్మరించినవారికి ముక్తి ఇచ్చేడు.

◆ పరమాత్మలో చేరిన జీవుడు ఈశ్వరుడై మిగిలిపోతాడు. ఇది “నీదైన నేను అర్పించుకోవడం”.

◆ అర్పిస్తే భక్తి , గ్రహిస్తే జ్ఞానం.

◆ భక్తిశాస్త్రం భాగవతం ◆

◆ గౌణ భక్తి కంటే జ్ఞానం గొప్పది, పరోక్ష జ్ఞానం కంటే భక్తి గొప్పది.

పరాభక్తి , అపరోక్షజ్ఞానం రెండు ఒక్కటే.

◆ అవతారం నరసింహుడిది, చరిత్ర ధ్రువుడిది.

◆ భక్తి లక్షణాలు, భక్తుడి లక్షణాలుగా చూపిస్తున్నారు, ఈ గుణాలు అధ్యయనం చెయ్యమని, ఇది వ్యాసుని హృదయం.

◆ బ్రహ్మాణ్యుడు వివరణ: బ్రహ్మం అంటే వేదం, ధర్మం, జ్ఞానం, తపస్సు , పరమాత్మ. బ్రహ్మాయెడల ప్రీతి కలవాడు, బ్రహ్మమును కాపాడుకొనువాడు. వేదవేత్తలు యెడ భక్తి కలవాడు.

◆ ఇతరులతో ప్రవర్తన రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. 1 . సమబుద్ధి (చైతన్యం అందరిలో ఒక్కటే), 2 . హితబుద్ధి (ఉపాధి లక్షణం). ఏ ఉపాధిని ఎలా గౌరవిస్తే తత్ అంతర్గతమైన ఈశ్వర చైతన్యాన్ని తృప్తి చెందేలా ప్రవర్తించాలి.

◆ భగవన్నామస్మరణతో ఎవరి కండ్లు చెముర్చుతాయో, ఎవరి గొంతు బొంగురుపోతుందో, ఎవరి ఒళ్ళు పుళ్ళుకించిపోతుందో , ఆ శరీరం భోగభూమి.

◆ విష్ణువు నందు మనస్సు నిలిపి ఉంచితే, ఈ "సమస్త విశ్వం ఆతని దివ్య కళామయమే".

◆ అసగ్రహం (అసత్యం పట్టుకొనుట) విడిచిపెడితే పరమాత్మ అనుగ్రహం వస్తుంది.

◆ జీవుడికి , దేముడికి సహజాకర్షణ వుంది. సహజబంధం వుంది. మాలిన్యంలో

కూరుకుపోయిన జీవుడు పరమాత్మని పట్టుకోలేడు.

మాలిన్యాన్ని కడుక్కోనే ప్రక్రియ మొదలు పెట్టాలి.

◆ ప్రేమజనిత వైరాగ్యం , వివేకజనిత వైరాగ్యం కంటే గొప్పది.

◆ భగవతానుభూతి ఉదయించినవానికి , భగవంతుని మీద ప్రేమతో విషయలాలస ఉండదు. ప్రాపంచక విషయసుఖాలు పట్టించుకోడు. ఇది సహజభక్తి లక్షణం.

◆ బ్రహ్మజ్ఞాని జ్ఞానసాధన కోసం విషయాలు నిస్సారం అని పట్టించుకోడు.

◆ ప్రహ్లాద గీత అంటే భాగవత ధర్మబోధిని, నవలక్షణ భక్తి.

◆ శ్రవణం, కీర్తనం, స్మరణం, పాదసేవనం, అర్చనం,

వందనం, దాస్యం, సఖ్యం, ఆత్మనివేదనం

తొమ్మిది లక్షణాలతో భక్తిశాస్త్రం అలరారుతుంది.

◆ శ్రవణం, కీర్తనం, స్మరణం కలిసి మహాసాధనం అంటారు. త్రికరణాలుతో చేసే సాధన.

◆ నమస్కారం గట్టిగా చేస్తే “నమకం” అయిపోతుంది.

నమః అన్నది “అహం బ్రహ్మోస్మి” కి తీసుకునివెళుతుంది. తనువు యొక్క

అర్పణ నమస్కారంతో సమర్పించుకోవాలి. ఆత్మయజ్ఞం నమస్కారం.

◆ అనుకులాచరణం దాస్యం. అహంకారం అణచి ప్రవర్తించడం దాస్యం. ప్రతిపని భగవత ప్రీతికోసం ఆచరించడం అంటే ధర్మం ఆచరించడం.

◆ సఖ్యభక్తి అంటే పరమాత్మ స్నేహితుడు అయిపోతాడు. భగవంతుణ్ణి నమ్మిన

తరువాత తనకు జరుగుతున్నది అంతా మంచికే అనే పూర్ణ భావన వస్తుంది.

◆ విషయసుఖాలన్నీ చరిత్ర చరణీయములు.

◆ అచ్చ తెలివి : స్వచ్ఛమైన జ్ఞానం

అచ్చపు చీకటి : పూర్తి చీకటి(అవిద్య, అజ్ఞానం)

◆ పాండిత్యం కంటే భక్తి గొప్పది, భక్తి అనే పరమార్థం వైపు వెళ్లే పాండిత్యం సరస్వతి స్వరూపం.

◆ ఇది భక్త ప్రహ్లాదుని చరిత్ర - భక్తి చరిత్ర ◆

◆ ఎవరి మనస్సు సర్వవ్యాపకమైన బ్రహ్మంతో తథాప్యం చెందిందో, వారిని ఎవరు ఏమి చెయ్యలేరు.

◆ మనకి ఊపిరి ఎలాగో, భక్తుడికి స్మరణ అలాగ.

◆ ప్రహ్లాదుని భక్తి అనుభూతి భక్తి, సహజభక్తి.

“అఖిలాత్మని భగవతి” అంటే సర్వాత్మకుడైనవాడు పరబ్రహ్మ అని అనుభవించినవాడు ప్రహ్లాదుడు.

◆ విష్ణువు లక్షణాలు: సర్వభూతములకు ప్రీయమైన వాడు, ఆత్మ ఆయువున్నవాడు, ఈశ్వరుడు, హితకారి.

◆ జీవితంలో సత్సాంగత్యం ఒక్కటే సత్కాలం, మిగిలినవన్నీ దుష్కాలాలే.

◆ నేను అన్న చైతన్యమే పరమాత్మ, ప్రత్యగాత్మ స్వరూపమే భగవంతుడు.

◆ పరమాత్మ ఆత్మవస్తువు, సిద్ధవస్తువు, నీకు ఆత్మ అయిన నారాయణుడిని అనాయాసంగా ఆశ్రయిస్తే నీకు ఎప్పుడూ అనుకూలంగా ఉంటాడు.

◆ అనన్య భక్తి అంటే భగవంతుడు తప్ప అన్యం లేదు. పొందాలి అన్న పట్టు ఉండాలి. అది ఏకాంత భక్తిలోనికి తీసుకొనివెళ్ళుతుంది క్రమంగా.

◆ నరనారాయణులు లో నారాయణుడు నారదునికి బోధించింది

“ ధర్మం భాగవతం శుద్ధం”.

◆ “నేను” అన్న ఆత్మవస్తువు నారాయణుడు అయినప్పుడు భయం ఉండదు.

◆ ఆయుష్షు వుంది అంటే తరించడానికి అవకాశం వుంది అని.

◆ 12 లక్షణాలు వున్నది “ఆత్మ”: నిత్యుడు, అవ్యయుడు, శుద్ధుడు, ఏకః, ఆశ్రయుడు, అవికారుడు, స్వయంప్రకాశుడు, హేతువు, వ్యాపకుడు, నిస్సంగుడు, అద్వితీయుడు, పరిపూర్ణుడు.

◆ భాగవతం అంటే వంద, వెయ్యి ఉపనిషత్తుల పెట్టు.

◆ భగవంతుని గుర్తుగా నువ్వు పూజించే రూపం “ లింగం”.

◆ భగవంతుని లీలాభావన చేత అంతఃకరణం, ఆకారం కూడా తదనురూపంగా మారిపోతుంది భాగవతోత్తములకు.

దీనిని వేదాంతశాస్త్రం “బ్రహ్మకారవృత్తి” అని,

భాగవతం “ భగవదవతారవృత్తి” అని అంటారు.

◆ నిరంతర భగవద్ చింతన, నీ లోపల కర్మబీజాలు, అజ్ఞాన బీజవాసనలు దగ్ధం అయిపోతాయి. పరమాత్మ ప్రాప్తి పొందుతారు. ఇది మహాభక్తి , మహాద్ భక్తి.

◆ ప్రీతిగా హృదయంలో వున్న హృదయేశ్వరుడిని పట్టుకో.

◆ ప్రత్యక్ష స్వరూపము చాల దివ్యమైన పదము. దీనికి ప్రచామ్నాయం లేదు.

ప్రతి, అక్షము : కంటికి ఎదురుగా కనిపించడం.

◆ మహాఋషులు చెప్పిన శ్రీ నారసింహుని రూప వర్ణన:

పాదమునుండి కటివరకు “బ్రహ్మ”, కటినుండి కంఠంవరకు “విష్ణువు”,
కంఠంనుండి శిరస్సువరకు “ రుద్రుడు”.

◆ ప్రహ్లాదుని రంజింపచేసే కరుణరసంతో , హిరణ్యకశిపుని శిక్షించే వీరరసంతో
వచ్చేడు శ్రీ నారసింహదేముడు.

◆ ప్రహ్లాదుని అనుగ్రహించిన నరసింహావతారం “మాతృవాత్సల్య అవతారం”.

◆ నృసింహ ఉపాసన: సంధ్యోపాసన, సజ్జోజాత అవతారం, యోగవతారం,
గాయత్రీ తత్త్వం, సంపూర్ణనారాయణ ఉపాసన, సంపూర్ణపరబ్రహ్మోపాసన,
మోక్షహేతువు.

◆ చెయ్యిఎత్తడం నీపని, చేయూత ఇవ్వడం పరమాత్మ అనుగ్రహం.

అప్పుడే ముక్తి.

◆ సత్యం జ్ఞానం సుఖస్వరూపం అమలం - పరబ్రహ్మ

◆ శ్రీలక్ష్మీనారసింహ మమదేహి కరావలంబమ్ ◆